

HUTRIKUKO HERRI-ALDIZKARIA
3015eko otsaila 147. zenb.

KALAPUTXI

HENDEKOTASUNA
FAMILIAN

"NESKA ARRAROA
ZERA, GERO?"

EDUR URTE,
GARI URTE

EGURALDIAREKIN
BORROKAN

MUTUKU
ITSASPEAN

Leire MUGERZA

"FAMILIA ETA LANA BATERATZEA
EZ DA BETI SAMURRA IZATEN"

Otsailaren 23tik 27ra
O₂ NaturaBisse burbuia
Hollywood-eko azarren sekretua

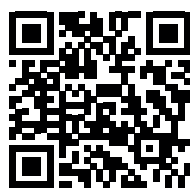
Otsailaren 25tik martxoaren 25ra
Leaseir Diodo Laserra
Agur leet, laserrik eskuzboenarekin

 Domingo Ibaibarriaga, 3 - Mutriku -
T.: 943.604.229 / 608.684.416
apain@apain.net

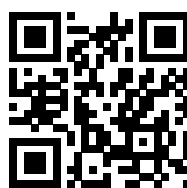
Zure iritzi eta proposamenak entzun nahi
ditugu, jasotako ekarpenekin
hauteskundeetarako programa osatzeko
parte hartu!

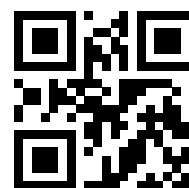
facebook.com/eajpnvmutriku

mutrikukoeaj@gmail.com

Whatsapp: 619 037 887

**bestelako
mutriku**

facebook: facebook.com/eajpnvmutriku
e-mail: mutrikukoeaj@gmail.com
telefonoa/whatsapp: 619 037 887
helbidea: Konde kalea 1, 20.830 Mutriku

aurkibidia

Informaziua	4
Zeuk esan	5
Puri-purixan	6
Bi hitzetan	8
Korrika	10
Karenka	12
Historixa	14
Lapazorrikeixak	16
Euskeria	17
Aisialdia	18
Hezkuntza	19
Zorion agurrak	20
Argazki zaharrak	21
Agenda	22

Kalaputxi ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen-iritzien erantzunkizunik.

Argitaratzailea

Karenka komunikazio elkarte
Barrenkale, 12 behe - 20830 Mutriku.

Telefonoa

635 748 393

e-maila

kalaputxi@topagunea.com

kalaputxi2001@gmail.com

Bloga

kalaputxi.blogspot.com

Laguntzailea

Mutrikuko Udala

Kolaboratzaileak

I. Andonegi, J. Larrañaga, E. Mendizabal, IXA, Txan-
txangorri, Bai Txoi, EMA.

Tirada

2.200 ale

Lege Gordailua

SS-787/01

ISSN

1579-4792

Inprimategia

EUSKALINPRI. Deba

Banaketa

Kalaputxi

Gipuzkoako Foru
Aldundia

Mutrikuko Udaleko
Kultura eta Euskara

iritzixa

URTARRILAREN 23a

“¿Quieres ayudar? ¡Pues siéntate ahí y estate callado!”. DBHko bigarren mailako ikasle batek aurpegiratu zidan. Christian zuen izena eta Bilbo inguruko institutu bateko ikaslea zen. DBHra irakasle bezala joan nintzen lehenda-biziko eguna zen, urtarrilaren 23a. Oraindik gogoan dut institutuko idazkariak aurreko egunean telefonoz esan zidana: “lasai etorri, hemen daudenak edonor zoratze modukoak dira-eta”.

Goizean institutura sartu eta hamar minutu igaro aurretik, DBHko lehendabiziko mailako beste ikasle bat bere ikasgelatik oihuka ateratzen ikusi nuen, irakasleari “puta lerd” deihadar egiten zion bitartean. Karenka geratu eta aurrena, ukabilkada bat luzatu zion paretari. Ondoren, beste bat ateari. Eskua odoletan zeukala, “puta lerd” deitu zion irakaslea etorri zitzaion lasaitzera.

Aste bete lehenago, unibertsitatean ari nintzen irakasle lanetan. Lau hilabetez adin eta jatorri ezberdinetako ikasleak izan nituen. Lan ikaragarria eskatu zidan klaseak prestatu eta lanak eta azterketak zuzentzeak, baina amaieran, ikasleen emailen bat edo beste ere jaso nuen. Gustura egon omen ziren, eta zerbait ikasi zuten.

Zazpi egun beranduago, Bilbo inguruko institutura iritsi eta hamar minutura, nire burua arriskuan ikusi nuen. Ikasleak euren aulkietan mantentzeko ere arazoak izaten dituzte han. Nik, ez nuen lortu.

Azken orduan, zaintza gela tokatu zitzaidan, kanporatuak izaten diren ikasleak joaten diren gela. Han sartu zen Christian. Egun on esan aurretik, irakurri duzuenetz, isiltzeko esan zidan. Bera irabazten saiatu nintzen, baina ez nuen lortu. Ez zidan behin ere errespetuz hitz egin. Eta hori gutxi balitz, klasea eta eguna amaitu baino bost minutu lehenago, boligrafoak lapurtu zizkidan. Burlati aritu zen eskuarteko saria behin eta berriz erakutsiz. Halako batean, beste aldera begira zegoela, boligrafoak eskuetatik kendu nizkion. Ez zitzaion batere gustatu, eta mehatxuka hasi zitzaidan: “te voy a partir la cara”, “vamos fuera, ya veras lo que es bueno”... Kasurik ez nion egin. Irakasle gelara joan, zuzendariari gertatutakoaren berri eman, ikasle guztiak institututik irteteko 15 minutu itxaron eta lehen bait lehen, autora sartu nintzen.

Ezin izan nion negarrari eutsi. Alde batetik, lasaitasuna sentitu nuen, eguna amaitu zelako. Bestetik, aspaldian sentitu ez dudana moduko amorrua. 13 urteko mukitsu batek gainontzeko ikasleen aurrean mehatxatu ninduen, urtarrilaren 23an, nire urtebetetze egunean.

Unai Belaustegi Bedialauneta

telefonoak

Medikuak, anbulantziak, botikak

Larrialdiak	943 46 11 11
Anbulatorioa	943 60 43 00
DYA zentrala	943 46 46 22
Mendaroko ospitala	943 03 28 00

Zaintzako botikak:

Otxagabia (Mutriku)	943 19 50 26 / 689 58 57 59
Apraiz (Mutriku)	943 60 32 50 / 630 05 50 97
Zalduegi (Deba)	669 26 22 01
Burgoa (Deba)	667 33 88 90
Etxeberría (Elgoibar)	943 74 01 40
Garitaonandia (Elgoibar)	943 74 11 77
Yudego (Elgoibar)	943 74 12 93
Barrenetxea-Etxeberría (Elgoibar)	943 74 12 77

Udala, zerbitzuak...

Udaletxea	943 60 32 44
Udaltzaingoa	943 60 70 48
.....	679 16 25 00
Gizarte Ongizatea	943 19 50 81
Zaharren Egoitza	943 60 38 71
Turismo bulegoa	943 60 33 78
Bake Epaitegia	943 60 70 49
Kiroldedia	943 60 31 75
Liburutegia	943 60 41 82
Miruaiz Frontoia	943 60 41 91
Ur partzuergoa	902 30 22 22
Zakarrak eta traste zaharrak	943 70 07 99
Anai Arte	943 60 34 10

Irakaskuntza

Goizeko Izarra ikastola	943 60 36 75
San Miguel ikastetxea	943 60 31 95
Mutrikuko Institutua	943 60 35 45
Udal euskaltegia	943 60 30 94
Udal Musika eskola	943 60 37 80
Haur eskola publikoa	943 60 41 19

Garraio zerbitzuak

Ansola Taxia	638 672 383
Anton Taxia	666 221 999
Xabi Taxia	656 289 026
Pesa autobusak	902 10 12 10
Eusko Trenbideak	902 54 32 10
Loiuko aireportua	905 50 50 05

Bestelakoak

Parrokia	943 60 39 87
Bikario etxea	943 60 39 88
Sta Katalina eliza	943 60 34 42
Kofradia	943 60 32 00
Posta zerbitzua	943 60 30 44

ordutegiak

Autobusak

MUTRIKUTIK → DONOSTIARA

Astegunak	7:00 / 10:00 / 13:30 / 19:30
Zapatuak	10:00 / 16:30
Jai egunak	10:00 / 19:30

DONOSTIATIK → MUTRIKURA

Astegunak	8:00 / 11:30 / 14:30 / 20:30
Zapatuak	11:30 / 19:30
Jai egunak	11:30 / 20:30

MUTRIKUTIK → BILBORA

ASTEGUNETAN GOIKO ERROTONDATIK

06:25 / 07:25 / 15:25

BILBOTIK → MUTRIKURA

14:10 / 18:10 / 20:10

MUTRIKUTIK → DEBA - MALLABIA

Astegunetan: 7:15etik 21:15era orduro.

Jai egunetan: 8:15etik 21:15era orduro.

MUTRIKUTIK → ONDARROARA

Astegunetan: 6:55etik 20:55era, orduro.

Jai egunetan: 7:55etik 20:55era orduro.

Trenak

Orduro ateratzen dira adierazitako ordu tartean.

DEBA → DONOSTIA → DEBA

Debatik	6:44 – 7:44 - ... - 21:44
Donostiatik	5:47 – 6:47 - ... - 20:47
Zapatu / jai egunetan	8:44etan hasita.

DEBA → BILBO → DEBA

Debatik	6:43 – 7:43 - ... - 20:43
Bilbotik	6:00 – 7:00 - ... - 20:00
Zapatu / jai egunetan	8:43etan hasita.

DEBA → EIBAR → DEBA

Debatik	6:43 - 7:43 - ... - 21:43
Zapatu / Jai egunetan,	8:43etan hasiko da
Eibartik	6:13 - 7:13 - ... - 21:13
Zapatu / Jai egunetan,	8:13etan hasiko da

MILA ESKER "TIA PEPITA"

"Pepita Txiki" gidari solidarioen artean "Tia Pepita" izenez ezagutzen genuen.

Euskal preso eta errepresalitu politikoak beti bihotzean; emakume goxua, atsegina eta apala.

Zure ixil-ixileko laguntzari esker, hainbat eta hainbat guraso, senide eta lagun hurbiltzen ditugu Espainia eta Frantziako kartzoletara; bisitak, bisabesak, malkoak, negarrak, irriak, pozak, kontrolak, katxeoak..., denak gaitzitu izan ditugu eta gaitzuko ditugu. Hemendik aurrera gure furgonetan beti etorriko zera 9 senide eta lagunekin batera.

Eskerrik asko "Tia Pepita", eskerrak errepideetan ibiltzen geran Gidari Solidarioen izenean.

Kilometro Kilometro Askatasuneruntzeko Gidariak.

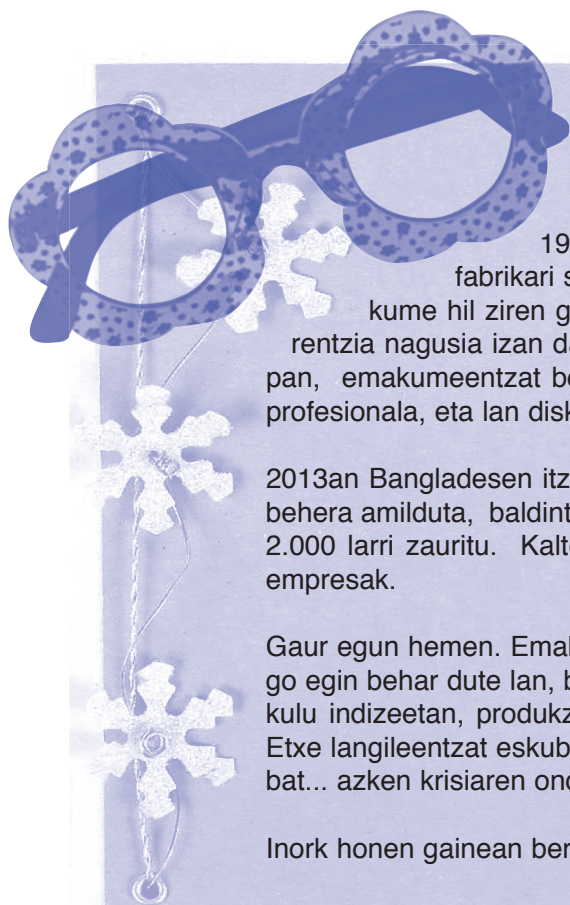
Gidari solidarioak

GURE AMETSA DANTZA TALDETIK

Aurten Gure Ametsa dantza taldeak 50 urte beteko ditu. Urtemuga biribila ospatzeko, geurekin bidea egin duten guztiak bildu nahi ditugu: dantzariak eta dantzari ohiak, jostunak, dantza irakasleak, txistulariak eta txistulari ohiak... Gurekin harremana izan duten pertsona guztientzako da deialdia. Gure asmoa, Dantzari Eguna prestatzea da, eta haren baitan, talde zabala honetan sartzen diren guztiekin bazkari bat egitea. Beraz, adi guztiok laster jarriko gara martxan eta!

Gure Ametsa Dantza Taldea

Kalaputxik irakurleen gutunak plazaratzen ditu. Datozen ordenean eta espazioak eskaintzen duen aukeraren barruan, moztu edo hurrengo hilerako laga dezakegu. Gutunak izen abizenekin bidaliko dira: Kalaputxi, Barrenkalea 12 behe, 20830 Mutriku edo internet bidez bidaltzeko: kalaputxi2001@gmail.com edo kalaputxi@topagunea.com

EZ AL DAGO EMAKUMEAREN ENPLEGU LANA BETI KRISIAN?

1911ko martxoan, New Yorken, Cotton enpresako jabeak, alkondara fabrikari su eman zion, barruan emakumeak itxialdian zeundela, 146 emakume hil ziren gertakari hartan, geroztik egun hori Emakumeen Egunaren erreferentzia nagusia izan da. Urte hartan bertan, milioi bat lagunetik gora mugitu ziren Europan, emakumeentzat boto eskubidea, eskubide laboralak, kargu publikoak, formakuntza profesionala, eta lan diskriminazioaren ezabaketa esijitzeko.

2013an Bangladesen itzelezko hondamendia gertatu zan, hainbeste erropa fabrika, goitik behera amilduta, baldintza ezin okerragoetan egiten zuten lan. 1.134 pertsona hil ziren eta 2.000 larri zauritu. Kalte ordainak ez dituzte ordaindu oraindik, besteak beste Benetton enpresak.

Gaur egun hemen. Emakumeek, orokorrean gutxiago irabazten jarraitzen du. Egundak egin behar dute lan, berdina irabazteko. Etxeko lanak ez dira sartzen ekonomiaren kalkuluan indizeetan, produkzio munduak martxan jarrai dezan derrigorrezko lana izan arren. Etxe langileentzat eskubide eskaseko kontratuak, kontraturik baldin badago. Eta abar luze bat... azken krisiaren ondorioak ere ez al dio gehiago ikutu emakumezkoari?

Inork honen gainean bere esperientziaren berri eman nahi izanez gero, hemen helbidea: **emakumeakmutrikunabian@gazmail.com**

**JATETXEA
LANDETXEA**
apartamenduak
bezeroentzako
aparkalekua

**eguneroko
menua**

**berezitasuna
txerri txikia**
(enkarguz erreta, edo frijitua)

Laranga auzoa · Mutriku · Tel. 629105733 · luis@pikua.es

Jantziak eta pitxiak

Gazte eta helduentzako moda,
eskaintza berria prest daukagu!

Erdiko kalea, 29 Tel.: 943 60 45 94

MENDEKOTASUNA FAMILIAN

Urteak joan bezala etortzen zaizkigu, eta gure gaitasunak ere era berean doaz murrizten. Batzuei, istripu edo beste arazo-
ren bat medio, era azkarragoan, une batetik bestera ez dene-
an. Ondorio bezala, egoera berri batean bizi beharra gerta-
tzen zaigu: mendekotasun egoeran, eta, jakina, eragina du
ingurukoengan, familiakoengan.

Egoera horretan bizi diren zenbait herritarrek, konturaturik arazoa gero eta hedatuago dagoela, euren arteko harremanak izatea erabaki dute “Zaintzailea zaindu” helburuarekin; oraingoz, espe-
rientziak trukatu eta arazoak era sakonagoan aztertuz ari dira lanean.

Nola iritsi zarete talde hau osatzera?

Aspalditik genekien inguruko herrietan bazihardu-
tela antzeko taldeak, eta emaitza onak lortzen
zituztela. Iazko urrian Emozioei buruzko solasal-
diak antolatu zituen Udalak, eta han sortu zen ego-
era aprobetxatu genuen Zaintzaileak zaintzea hel-
buru duen talde hau osatzeko.

Argi dugu guztiok, gure maitasuna bide, ahalik eta
hoberen zaindu nahi ditugula mendekotasun egoe-
ran ditugun familiako edo hurbilekoak, baina, horre-
tarako, derrigorrez, gu geu ere ondo egon behar
gara; ondo ezagutu behar ditugu dauzkagun erre-
mintak eta ahalik eta hoberen erabiltzen ikasi.

Zer hobeto horretarako, denok denon artean elika-
tzea baino, gure jakite eta esperientziekin?

Oinarrizkoak iruditzen al zaizkiue zuen arteko trukaketa horiek?

Bai, eta ikuspuntu ezberdinetatik begiratuta. Asko-
tan, perfil bereko pertsonak ari gara zaintzen, eta
guztiak ez daude estadio eta egoera berean; beraz,
batzuek jasotako esperientzia zeharo baliagarria
da egoera hori pasatzeko daudenentzat.

Elkarri animoak ematea, zer esanik ez, zeharo
garrantzizkoa da. Gurek laguntzarik hoberena
izan dezaten, gogo-aldarterik onenean egotea
behar-beharrezkoa dugu. Jakinduria trukaketa ere
oso kontuan hartzeko aspektua da.

Jakinduria aipatu duzue, ba al duzue harrema- nik profesionalekin?

Horretan abantaila handi bat dugu. Maria Rosario
Martínez taldekidea, Psikologian lizentziaduna da
eta Gerontologian egina du masterra, eta, gainera,
adinean aurrera doazenen zaintza du lanbide;
beraz, pribilegiatuak gara alde horretatik. Jakiteaz
gain, gogoia ere bide berean du: bera da talde hau
sortu eta aurrera eramaten ahaleginik handienak
jartzen dituen.

Maria Rosario, zein ikuspegitik ari zara joka- tzen, egun, taldean?

Denbora gutxi daramagu oraindik elkarrekin -bi edo
hiru hilabete- eta denbora honetan esango dut,
alde batetik, informazio alorra lantzen dugula, hau
da: zer den zahartzea, zein gaixotasun izaten diren
ohikoenak, zeintzuk diren hauskortasun egoerak,
nola hauek gero eta errazagoak diren...; beste alor
bat portaerena da: gaixoak ulertu, zer den adineko
bat etxean edukitzea, zer ondorio dakartzan...
Labur esatekotan: ikasi egoera ezberdinetan joka-
tzen.

Beharrezkoak diren beste ekintzetan ere saiatzen
gara, hasi erizaintzako gaiekin: ultzerak tratatu,
mugikortasun arazoak bideratu, eta abar (oso
baliagarriak zaizkigu arlo honetan, taldekide diren
Itziar Ituarte eta Mari Karmen Lekuberen lanak,

Camping
Galdona
JATETXE ETA ERRETEGIA
Galdona Baserria
Tel. 943 60 35 09 MUTRIKU

MUTRIKUKO TANATORIOA
Ntra. Sra.
de Begoña
EHORZKETA
Iriagirre z/g
Tel.: 646 351 352 - 943 60 47 78
943 20 10 95 (24 ordu)

lehena geriatriako laguntzailea eta arnasketa teknikak menderatzen dituen bigarrena). Zer esanik ez, mendeko egoeran ditugunentzat beharrezko diren beste bideak nola joratu esplikatzen: nora joan laguntza eske, zer egin, nola galdetu... Askotan zail xamarrek gertatzen zaizkigun ildo horiek bideratzen, alegia.

Alde teknikoak esku artean duzue, eta arlo ekonomikoa eta baliabideena?

Orain arte, udaleko Ongizate zinegotzi Arraterekin izan ditugu harremanak, eta, hasieran planteatu genizkionetik gure asmoak, abegikor hartu gintuen; bertatik antolatu ziren emozioei buruzko solasaldiak Zabielen, eta biltzen garen lokalaren erabilera ere bere bidez etorri zaigu.

Arlo ekonomikoa ez dugu egun planteatu. Badakigu zenbait laguntza arlo pertsonalean bideratzen direla udaleko ongizate bulegotik, baina talde mailan ez gara mugitu bide horretatik. Egia esan, Arratek komentatu zigun saiatuko zela aurrekontuetatik partidatxoren bat guretzako jartzen, baina gu diruarekin baino gehiago ari gara pentsatzen eskubideekin: gaixoen eta gure eskubideekin.

Irekia al da talde hau?

Bai. Egoera berdintsuan dagoen edonori dago ire-

kia. Gaurkoz jartzen dugun baldintza bakarra horixe da: mendeko den norbaiten zaintzailea izatea. Ez dakigu bihar edo etzi beste biderik jorratuko dugun.

Eguneko zentroa bideratzekoa omen da Mutrikun, ba al dakizue ezer horretaz? Interesgarria al da zuentzat?

Ahal denik eta denbora gehienez etxean edukitzera bideratzen ditugu gure lanak. Dena den, kontziente gara denon egoerak ez direla berdinak, eta, mendeko denarentzat gu ondo egoteak duen garrantzia jakinda, ezinbesteko bidea gertatuko zaie zenbaiti, eta, jakina, Mutrikun egoteak onurak ekarriko lituzke.

Talde honi buruzko besterik ezer esan nahi al duzue?

Bai, dio Maria Rosariok. Ondo egitearen kezka dugu. Maitasunezko lotura dugu zaintzen ditugunekin, eta beste eginkizun bat ere aurreikusten dugu: transmisioarena. Gaurko giro sozialean nabaritzen dugu, gero eta urrunago ditugula adinekoak, balore mota batzuk galtzen ari garela: adinekoei errespetua eta eurek duten pertsona dignitatea, batik bat, eta horren erantzukizuna ere nahi dugu geureganatu eta gure ondorengoei transmititzen saiatu.

Gizonezkoen
ileapaindegia

IMOTZ

Erdikokale, 34 - behea MUTRIKU Tel.: 943 60 41 62

GREGORIO AZKUE

ETXEKO TEL. 943 60 43 17
DENDAKO TEL. 943 60 36 43
OKINDEGIKO TEL. 943 60 45 12

Badator berriro ere Errigora!!!

ZER DA ERRIGORA?

Errigora Euskal Herria oinarri eta elkarlana lanabes dituen ekimen herritarra da. Nafarroa hegoaldea du ardatz eta "euskara ofiziala ez den zonaldean" eragin nahi du, eremu horretakoak propio diren produktuei Euskal Herrian bidea emanaz, euskaratik, bertako euskara indartzeko eta euskaraz.

Norabide horretan, egunetik egunera, gero eta zabalagoa den lagunarte batek ematen dio gorputza ekimenari; ilusioz eta anbizioz ari garen herritar, nekazari, euskaltzale, ekoizle eta kontsumitzaileez osotutako sare anitz batek. Gure txikitasunetik elkarlan handi bat gauzatu nahi dugu Nafarroak Euskal Herria behar duelako eta Euskal Herriak Nafarroa behar duelako.

ZEINTZUK DIRA ERRIGORAREN HELBURUAK?

- Nafarroa hegoaldeak propio dituen produktuak Euskal Herriko plazan kokatzea, urrunekoen ordeztokoa kontsumitu ditzagun.
- Nafarroa hegoaldean "euskara ofiziala ez den zonaldeko" euskalgintzari bultzada ekonomikoa ematea.
- Herrigintza, auzolana, nazio-eraikuntza... "betiko" lan kolektiboan oinarrituz ekarpentxo bat egi-tea, lan molde honen beharra eta indarra goraipatu-tuz.

ZEINTZUK DIRA ERRIGORAREN KANPAINAK?

- 1./ Nafarroako uzta, euskarari puzka: Saskiak (azaroa)
- 2./ Nafarroako uzta, eskutik eskura:

- a. Oliba olio (otsaila)
- b. Kontserbak (maiatza)

Lehenengo kanpaina azaroan egin zen eta, guztira, Euskal Herrian 12.000 saski inguru saldu ziren. Mutrikun 76 saski saldu ziren eta urtetik urtera kopurua handituz goaz! Elkarlan horrek, Euskal Herri osoan, 151.000 euro sortu zituen Nafarroa hegoaldeko euskalgintzaren-tzat.

Orain, otsailaren 20tik martxoaren 4ra, bigarren kanpainaren baitan, oliba olio eskatzeko aukera egongo da. Bi motatako olio egongo da erosteko moduan: alde batetik, oliba olio birjina konbentzio-nala (arrunta) 20 € / 5 L; eta, bestetik, oliba olio birjina ekologikoa 28 € / 5 L. Biak ala biak oso onak eta kalitate onekoak!

Eskaria egin nahi izanez gero, Errigorako mahaia, Beheko Plazan egongo da, otsailak 21 - 22 - 28 eta martxoak 1, eguerdiko 11:00etatik 14:00etara.

Informazio gehiago, www.errigora.eus web orrian edota sare sozialetan izango duzue.

Egin HITZAren harpidedun

urtarrilaren 1etik martxoaren 31ra arte, ETA JASO

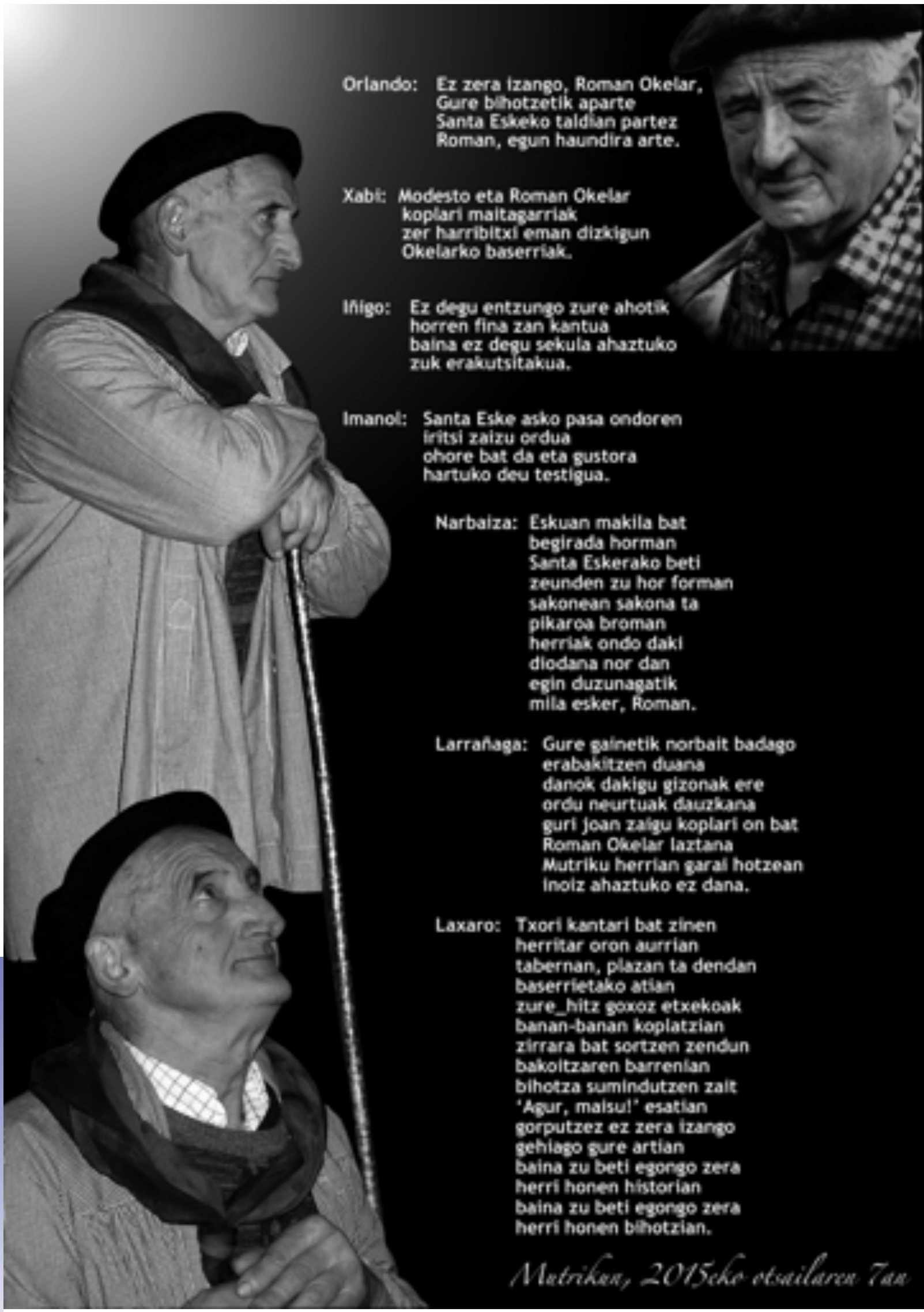
OPARI
Mahala
baserriko
produktuen
otzara

HITZA

Garaiko landetxean,
bi pertsonarentzako
asteburu baterako egonaldia
ZOZKATUKO DUGU

Harremanetarako:
902 82 02 01
harpidetza@hitza.eus

Orlando: Ez zera izango, Roman Okelar,
Gure bihotzetik aparte
Santa Eskeko taldean partez
Roman, egun haundira arte.

Xabi: Modesto eta Roman Okelar
koplari maltagarriak
zer harribitxi eman dizkigun
Okelarko baserriak.

Iñigo: Ez degu entzungo zure ahotik
horren fina zan kantua
baina ez degu sekula ahaztuko
zuk erakutsitakua.

Imanol: Santa Eske asko pasa ondoren
iritsi zaizu ordua
ohore bat da eta gustora
hartuko deu testigua.

Narbaiza: Eskuan makila bat
begirada horman
Santa Eskerako beti
zeunden zu hor forman
sakonean sakona ta
pikaroa broman
herriak ondo daki
diodana nor dan
egin duzunagatik
mila esker, Roman.

Larrañaga: Gure gainetik norbait badago
erabakitzen duana
danok dakigu gizonak ere
ordu neurtuak dauzkana
guri joan zaigu koplari on bat
Roman Okelar laztana
Mutriku herrian garai hotzean
inoiz ahaztuko ez dana.

Laxaro: Txori kantari bat zinen
herritar oron aurrian
tabernan, plazan ta dendan
baserrietako atian
zure_hitz goxoz etxeakoak
banan-banan koplatzian
zirrara bat sortzen zendun
bakoltzaren barrenian
bihotza sumindutzen zait
'Agur, maisu!' esatian
gorputzez ez zera izango
gehiago gure artian
baina zu beti egongo zera
herri honen historian
baina zu beti egongo zera
herri honen bihotzian.

Mutriku, 2015eko otsailaren 7an

^{æek}
19.korrika

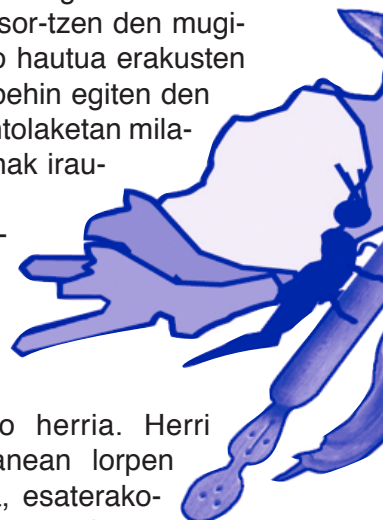
EUSKAHALDUN!

Urepeletik Bilbora • 2015eko martxoaren 19tik 29ra

Korrika Euskal Herri osoan zehar egiten den euskararen aldeko lasterketa erraldoia da. Gure hizkuntza-aren aldeko kontzientzia suspertzea eta gau-eskola zein euskaltegien eguneroko lana indartzeko dirua biltzea ditu helburu.

Ehunka mila lagun izan dira parte-hartzaileak aurreko Korrika edizioetan. Mutrikun daukagu horren adibide garbia, 40 herriko taldek parte hartu zuen azken edizioan. Korrikaren inguruan sor-tzen den mugimenduak Euskal Herriko jendarteak bere hizkuntza berreskuratzearen alde egindako hautua erakusten du. Korrika Euskal Herriko jendartea astintzen duen gertakari bilakatu da. Bi urterik behin egiten den lasterketan parte hartzen duen jende kopuruak gora egiten du etengabe, Korrikaren antolaketan milaka lagun aritzen dira herriz herri eta auzoz auzo eratutako batzordeetan, eta kanpainak irauten duen bitartean ehunka jaialdi, kultur ekitaldi eta abar antolatu ohi dira.

Adi! Mutrikun ere batzordea martxan hasi da. Martxoaren 23an iluntzean, aurrikuspenen arabera 20:50tan, debarrei lekukoa hartu eta pausoz pauso, eskuz esku, ondarrutarrei pasako diegu, 21:37 inguruan. Denok Korrikara!

MEZUA: EUSKAHALDUNDU!

“Herri hau euskaraz pentsatuko dugu, edo ez da izanen” zioen Amets Arzallusek Korrika 18ren amaieran, Baionan. “Herri hau euskaraz pentsatzen ahal dugu, edo ezin dugu pentsatu”, berretsi-ko genuke orain: euskahaldundu gaitezen.

Euskal Herria euskalduntzeko norberaren eta taldearen ahalmenean sinetsi eta erabil dezagun ahalmen hori. Ahaldundu gaitezen Euskararen eta euskalgintzaren egoeraz. Batu ditzagun nire, zure, haren ahailegin pertsonalak eta biderka dezagun gure ahalmena auzolanean. Egin dezagun eta eragin. Eta egin eragin.

Euskaldun eta euskaltzale guztiok osatzen dugu Euskal Herria, Euskararen Herria. Eta horixe aldarrikatu nahi dugu: guztion artean, auzolanean eta elkarlanean, lortu ahal dugula euskaraz biziko den

herria, euskalakariz osatutako herria. Herri honek auzolanean eta elkarlanean lorpen handiak egin ditu -Korrika bera, esaterako- eta iraganean bezala gaur egun ere eskuza-bala eta ahaltsua dela frogatuko du. Hori da Korrikaren eta AEKren nahia.

Eta nahia ahala da. Ahalmen pertsonala eta kolektiboa: norbanakook auzolanean zein erakundeekin eta instituzioekin batera elkarlanean. Dakienak erabiltzeko eta ez dakienak ikasteko ahala; ikasteko eta erabiltzeko eskubidea bermatzeko ahala; euskaltegiak ikaslez betetzeko ahala; euskal kultura hedatzeko eta euskal hedabideak aupatzeko ahala; euskara taldeak laguntzeko eta euskalgintza babesteko ahala...

Korrika 19k ahalmen metaketa izan nahi du, eduki ahal du. Bide berrien abiapuntu. Gutako bakoitza-

ARRIETA
AUTOZERBITZUA

Aliprox

J.M. Altzibar etorbidea · 943 60 31 01

KALBAIXO
JATETXEA

TELEFONOAK:
943 60 32 56
943 60 30 16
MUTRIKU

ren eta gu guztion nahiak eta ahalak, auzolanak eta elkarlanak eragingo baitu Euskal Herria, benetan, Euskararen Herria izatea.

OMENDUA

Korrika 19k Durangoko azoka omendu du. Korrikaren mezuan diogun legez, herri honek auzolanean eta elkarlanean lorpen handiak egin ditu. Zalantzarik gabe, horietako bat da Durangoko Azoka. Azokak ia 50 urteko ibilbidea dauka, 2015ean, 19. Korrika burutuko den urtean, alegia, beteko baitu mende erdia.

Durangoko lehenengo euskal liburu eta disko azoka 1965ean egin zen, abenduan ez ezik, azaroaren 1ean ere bai, Domu Santu egunez. Sortu berri zen Gerediaga Elkarteak antolatu zituen ekitaldien artean lehenengoetarikoa izan zen berau. Frankismoaren diktadurapean azoka hark helburu nagusi eta argia zuen: Euskal Herriko liburugintza eta diskogintzaren ekoizpena ezagutzera ematea.

Azoka etengabe haziz eta zabalduz joan den ekimena da, apurka-apurka liburu eta diskoez harago, euskal kultur eragileen topagune bihurtu da. Gaur egungo azoka ez da liburuaren eta diskoaren azoka bat soilik, euskalgintzaren eta euskal kulturaren bilgunea da, euskaldunen eta kulturazaleen ezinbesteko topalekua.

KANTA

*"Nire poesia oso merkea da:
herriaren ahotik hartu nuen debalde,
eta debalde ematen diot
herriaren belarriari"*

Gabriel Aresti

KORRIKA 19ren "DENOK KORRIKARA!" kantua ez da aurreko edizioetan entzun duguna bezalako, izan ere, Oskorri musika-taldearen musika eta Gabriel Aresti poeta bilbotarraren hitzak dituen "Sautrela" kantuan dago oinarrituta.

Ez dela ohikoa diogu, taldea bera ere ez delako ohikoa: berariaz KORRIKA 19ko kantua egiteko elkartu den taldea da aurtengoa. Taldean daude, beste hainbaten artean, AEK-ko eta KORRIKAKo kideak, guztiak ere musika munduan ezagunak direnak. Kantuko hitzen aldaera dira, taldekideek auzolanean egindakoa:

Euskara da kanpora eta guztiok Korrikara

O, Euskara lauda ezan Urepele herria
handikan baitu Korrikak hasiera berria
Bilbon ospatzekotan ba kilometro azkena
Xalbadorren babesean emanen du lehena

Urepeletik Bilbora abia dadin Korrika!
Euskara da kanpora eta guztiok Korrikara.

Euskaldunak herrietan ahaldun gaitzen
eta gure mintzaeraz denak harro gagozen,
Urepeletik Bilbora lekukoa gidatzen
Giza katea eten gabe oro laster goazen

Urepeletik Bilbora...

Euskahaldun den guztiak burua altxa beza,
gorenean ikusteko euskaldunon hizkuntza.
Korrikazale guztiek haxe eskatzen dute,
nola zabaldua dagon prezia bezate.

Urepeletik Bilbora...

Gogoa konpli dezala euskal jendarteak,
euskahaldun bihurtuz datozen urteak.
Hamar egun eta gauetz Korrika ta Euskara;
euskahaldunei eskerrak pizturik sugarra.

Urepeletik Bilbora...

Batzuk herriaz orroitz, euskaraz ahantzi
bertzek euskara maite, herria gaitzetsi;
hizkuntza ta herria berex ez doatzi,
berek nahi daukute konpreniarazi
bata bertzea gabe ez daizkela bizi.

www.korrika.eus

txirritxa
.com

**SAR ZAITEZ GURE WEB ORRIAN ETA
AURKI EZAZU PROMOZIO BEREZIAK!**

Tel. 946 832 600

Gardotza Industrildea, 3 > 48710 Berriatua > Bizkaia

LEA-ARTIBAI

Hileta zerbitzuak - Beilatokia

MUTRIKU Tel.: 943 60 41 20

ONDARROA: Arta Bide, 24 - Tel.: 946 830 960
Mug: 659 879 268

LEIRE MUGERZA

“Familia eta lana bateratzea ez da beti samurra izaten”

Lea-Artibai eta EIKAko zuzendaria izana da Leire. Duela bost urte berarekin izan ginenean geldialdi bat egitekotan zen, bere familia lehenetsi zuen. Ordutik gauzak asko aldatu dira Leirerentzat, pertsonalki zein profesional mailan.

“Bikiak izan ondoren, eszedentzian denbora batez egon nintzen eta ondoren lanaldi murriztuan. Egun lanaldi osoa egiten badut ere, malgutasuna bilatzen saiatu naiz familia eta lana uztartzeko. Eskolan nengoela Eroskiko aukera etorri zitzaidan eta ez nuen jakin ezetz esaten. Eroskik lan bazkideak eta bazkide kontsumitzaileak ditu, ni Errektore Kontseiluko ordezkari izendatu ninduten eta duela bi urte lehendakari. Ekainean egindako Batzar Nagusian berriztua izan zen nire lehendakari-kargua beste lau urtez”.

Horretaz gain...

Lea-artibai ikastetxeko lan bazkidea naiz eta irakasle lanetan jarraitzen dut, Lea-Artibaiko kooperatiban. Irakasle lana oso gustuko dut, irakaskuntza espezializatuan ere asko gozatzen dut eta Eroskiko lehendakari ardurekin partekatuz, horrexetan jarraitzen dut batez ere. Erabat desberdinak dira eginkizun bata eta bestea. Eroskiko karguak ordu asko jaten dizkit baina era berean erakarri egiten nau, enpresa munduko erronka gisa hartzen dut-eta. Eroski kooperatiba berezia da, emakume asko dago bertan, bazkideen portzentairik handiena emakumezkoa da, eta enpresa-proiektu erakargarria dauka.

Eta goi karguetan?

Denetarik, ardura batzuetan bai ageri dira emaku-

meak, errektore kontseiluan, ordea lantzen da paritatearen kontua (bazkide ordezkariak) baina gero ez da islatzen zuzendaritza postuetan. Eroskiko kasuan, Lehendakaritza karguetan ere hobesten da emakumea izatea. Mondragon Korporazioko Batzorde iraunkorrean, 22 ordezkari gara, korporazioko enpresa guztietako ordezkariak, eta horietan lau baino ez emakumeak. Dena den, emakumeoi ere kostatzen zaigu erronka berriei heltzea, ez digute bidea errazten baina askotan geure buruari jartzen dizkiogu zailtasunak, familiarekin bateratzea ez dela-ko erraza. Bestalde, krisiak ere ez du asko laguntzen.

Ez dira garai onak kooperatiban...

Ez dira onenak, ez. Fagorren kontua gogorra izan da, min handia egin du, bertako bazkideengandik hasita, orokorrean. Krisi aurrean kooperatibismoa eta mundu kapitalista berdin egokitu behar dira merkatuen beharretara, krisiak merkatuan duen eragina denontzat berdina delako. Fagorrenak eragin handia izan du maila guztietan. Kooperatibismoa zalantzan jarri da. Kooperatibak gauza on asko ditu, eta noski, hobetzeko ere bai. Elkarte kapitalista edo sozietate anonimo asko itxi dira, tamalez, baina horregatik ez dira oinarriak dudan jartzen, ez? Duela gutxi Kursalean egindako biltzarrean, partaidetza, elkartasuna, lankidetzak oinarriak berritu egin ditugu, hauek daude krisian? Ez dut uste, ziurrenik ez dugu jakinarazi mezua, ez eta ekintza bera ere, baina ezin dut ulertu eredu baten kontrako jarrera.

Baina ez al da zaila gizarte kapitalista honetan balio hauek defendatzea?

Zaila bada, kudeatze modu desberdina da eredu desberdineko enpresak bilatzen dutena, baina nire iritziz beharrezkoak egungo gizartean. Ziur dena ez dela ondo egin baina akatsetatik ari gara ikasten. Bestalde, uste dut kooperatibismoa asko idealizatu izan dela, eta garbi daukat, beti izan ditugula hobetzeko gaiak, inoiz ez da gauza perfektua izan, baina inondik inora ere hain txarra. Kooperatibak, merkatu globalizatu honetan lehiatu behar du, industria eta ekonomia munduarekin lehian dago eta joko arauak berdinak dira denontzako. Fagorri %60 jeitsi zaio merkatua, errealtatea hori da, eta horretara egokitzeko, izaera juridikoaz gain, beste gai asko daude. Nik uste, balore edo oinarriak onak direla, gizarteak behar dituenak. Egokitu behar garela, argi dago, hazkunde handia izan dugu eta jendea ez da sartu dinamika horretan? Bada ziurrenik hala izan da, baina gertaera honek ikasketa bat dauka eta horretan ari gara.

Sentitzen da jendearen ilusioa berrindartzen ari dela?

Kolpea oso gogorra izan da eta denbora beharko da gauzak bere onera etortzeko; dolu prozesu bat egon behar da. Jende asko, bazkide zirenak eta ez zire-

Eroskiko Delegatuen asanblea orokorra 2014

nak, lanik gabe, kapitalik gabe, dirurik gabe... gelditu dira. Korporazioak esan duena da, kooperatibakideok saiatu behar garela lanpostuak bermatzen, gure ardura delako, eta horretan ari gara buru-belarri. Arizmendarrietak zioen, pertsona batek gizartea eraldatzeko tresnak behar dituela, eta horietako bat lana izan daitekeela. Bertan zeuden langileei, lana berreskuratzea izan behar du gure erronka. Hori da gure helburu nagusia eta horrexetara bideratuko ditugu urratsak eta indarrak Korporazioa osatzen dugun kooperatiba guztiak. Horrexetan gaude.

Eroskik ere ez du bizi bere sasoirik onena...

Guregan ere eragin handia izan du Fagorren kontuak, dena den markatutako bide beretik jarraitzen dugu. "Fagorren gertatu bada Eroskira ere etorriko da" pentsatzen zuen batek baino gehiagok. Gure kasuan, guk ez dugu merkatuaren %60a galdu. Etxe salmentak jeistean etxetresna elektrikoen munduak ere joera bera izan du. Eroskik beste arazo bat dauka, kontsumoa jeitsi da bai, eta horrek ere badu bere eragina, baina ez da portzentai horretan jeitsi inondik inora. Daukan edo eduki duen arazoa bere zorra da, inbertsio edo zabalkuntza prozesu handi bat zeraman aurrera, izugarri zorpetu zen eta juxtu krisi garaia etorri zen, orduan zor horri buelta emateko arazoak izan zituen. 2013 urtean zehaztutako bidea jarraitzen ari gara, pausuz pausu baina sendo. Gure lehenengo helburua, zor hori berrantolatzea da, baita gure eremua zehaztea ere. Era berean bezeroekin erlazionatzeko beste estrategiak bilatzea eta lantzea da; tokian tokiko produktuak landu, kooperatibagintza zabaldu, osasunaren aldeko produktuak gehitu, bezeroekiko harreman berri bat sortu, bezeroak ere bazkide egin (Eroski kluba)... Estrategia guztiz aldakorrak zehaztu genituen eta horretan ari gara, desinbertsio prozesu batean sartuta gaude; eta sinatu berri dugun berregituraketa horrek arnasa emango digu. Honekin ez dira arazoak konpontzen, hemendik aurrera

beste aro batean sartzen garela esan dezakegu Eroski berri batera goaz. Estrategia aldaketa da, lehen zabalkuntza zena orain zentratu, bildu... ikuspegi desberdin batetik landu.

Egoera honek loa galerazten dizu?

Momentu batzutan bai noski. Erabaki guztiak bazkideen on beharrez hartzen dira, eta onak direnean, denok gustura, baina batzuetan, erabaki zailak gain, gustukoak ez direnak ere hartu behar ditugu. Estrategia berri honetan, berregituraketa eta aldaketa asko daude, non pertsonengan izango duen eragina, eta hauxe da zailena eramaten. Saiatu arren ahal den leunen egiten, badakizu berregituraketa horietan pertsonen egoera aldatuko dela, eta ez da samurra izaten erabaki hori hartzea eta gutxiago gauzatzeari. Guretzat pertsonak garrantzi handia du, oso garbi daukagu hori, baina eragina ezin da sahiestu. Badakigu berregituraketarik gabe ezin dugula aurrera egin, ezingo dugula arnasa hartu eta derrigorrez egin beharreko zerbait dela, Burutu beharreko neurriak dira, kooperatibaren

etorkizuna bermatzeko helburua dugulako.

Irakaskuntzan ere jarraitzen duzu...

Bai, Lean Manufacturing da gure produktua. Enpresetako jendeez gain langabetuek ere badute parte hartzeko aukera. Industria zein zerbitzu munduan, hemengo enpresei lehiakortasunean hobetzeko eta etorkizuna bermatzeko tresnak eskeintzen dizkiegu. Lea Artibai ikastetxean buru belarri ari gara honetan, ahal dugun prestakuntza eta laguntza ematen. Askok gustatzen zaidan proiektua da, eta eskertzekoa ere ikasleek zein enpresek zein ondo hartzen gaituzten. Irakaskuntza beti gustatu izan zait baina beste erronkak izateak ere asko motibatzen nau. Egungo lanak familiari emateko aukerak ematen dizkit eta ez daukat kexatzeko arrazoirik. Eroskiko proiektua eta Lea Artibaikoa gustuko ditut, eta beti bezala nik eman ahal dudana emateko prest nago.

“Krisi aurrean kooperatibismoa eta mundu kapitalista berdin egokitu behar dira merkaturaren beharretara, krisiak merkatuan duen eragina denontzat berdina delako.

MUTRIKU ITSASPEAN

Orain dela 120 milioi urte, Kretazeoaren hasieran, Mutriku itsaso tropikal baten azpian zegoen (Euskal Herriko zatirik handiena bezala) eta bi plaka kontinentalen erdian: iparraldean Eurasiarra eta hegoaldean Iberiarra Asturias, Errioxa, Burgos eta Castellói itsasertzean zituelarik. Lur hauetan dino-sauroak bizi ziren.

Itsaso tropikal honetan sako-nera txikiko ur garbi eta epelak zeuden eta koral ugari bizi zen, ikaragarritzko uharri edo arrezife-ak eratuz. Milioika urte geroago arrezife hauek azaleratu egin ziren eta Bizkaiko eta Gipuzkoako mendiak sortu zituzten: Aralar, Aizko-rrí, Anboto, Ernio, Izarraitz eta Mutrikun, Arno. Bertan fosildutako koralak aurki genitzake. Arno eta inguruetakoko mendietako kareharri zurixkek, garai bateko sakonera txikiko itsaso epel tropikalean hazitako koralak dakarkigu gogora.

Itsaspean metatzen joan ziren materia organikoen (materia organikoa ikatz bihurtzen da) eta sedi-mentuek eman zioten arroka hauetakoko kareharri eta limonitei kolore beltza. Hemendik *Flysch beltza* izena.

Alde kontinentalean, hau da, lur gainean, dinosauro espezie ugari bizi ziren bitartean itsasoan narrastiak, marrazoak eta ammoniteak ziren jaun da jabe eta Mutrikun bereziki, aurkitu diren fosil kantitate eta kalitatearen arabera.

Amoniteak

Amoniteak molusku zefalopo-
doak (zefalo- burua eta
-podo hanka; hankak
buruan) ziren. Txibia,
txokoa eta olaba-
rroak amoniteen

familiakoak dira, hauek bezala begi handiak, erro-
ak eta bentosak zituzten, atzeraka igeri egiteko ur-
txurrustadaz baliatzen ziren eta tinta botatzen
zuten etsaiarengandik ihes egiteko.

Maskorra zuten eta barrukaldea, gelaxkak eratzen
zituzten hormez zatikatua. Gelaxkak sifoiaren
bidez komunikatuta zeuden.

Animalia kanpoaldeko gelan bizi zen, bizitegian;
maskorraren gainontzeko gelaxkak gases edo urez
betetzen zituen itsasoan azaleratu edo hondoratu
nahi bazuen. Gaurko urpekarien antzera.

Amoniteak 50 eta 100m arteko sakonera eremuan
bizi zirela uste da, nahiz eta batzuk 700m eta
gehiagoko sakoneretan bizitzeko gai ziren. Amoni-
teen bizimodua erabat desberdina izan zitekeen,

batzuk sesilak edo ia ia beren lekutik mugitzen
ez zirenak, eta besteak igerilari bikainak.

Gaur egungo zefalopodoen antzera, hara-
gijaleak zirela uste da, arrain eta krusta-
zeoz elikatzen zirela.

Amonite gehienak maskor kiribildua eta
zapala zuten, baina maskor luzatuak eta bi-
txiak zituzten amonite heteromorfoak ere bazi-
ren eta Mutrikun hauen maskor fosilduak ere
aurkitzeko zortea daukagu.

Maskorraren morfologia eta apaingarriak
kontuan hartzen dira amoniteak sailkatzerako-
an:

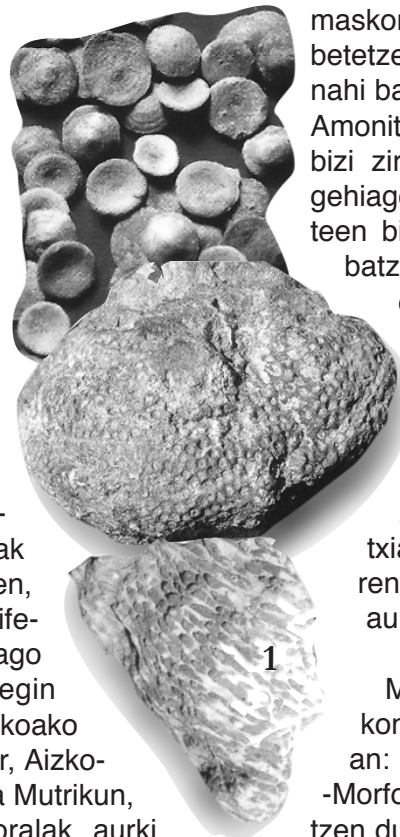
-Morfologia: tamaina (dimorfismo sexuala ager-
tzen dute, emearen maskorra handiagoa izaten da
arrarena baino...), maskorraren kiribilketa mota eta
gradua, espiraren diametroaren hazkunde erritmoa
(bizkorra edo motela), espiraren forma (biribila,
obalatu...).

-Apaingarriak: sutura lerroak
(maskorra barrutik banatzen
duten hormek sortzen dituzten
marrazki bihurriak), arantzak,
sahietsak (maskorraren

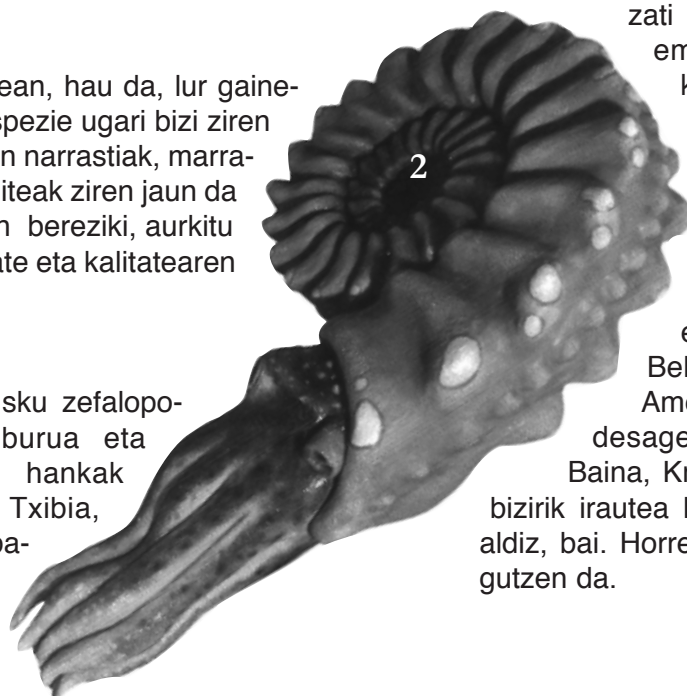
zati gizenak, gogortasuna

ematen diotenak maskorrari),
karenak (sifoiak sortutako killa),
konstrikzioak (estutze-guneak)...

Amoniteak orain dela 500 milioi
urte baino gehiago sortu ziren,
baina, Mutrikun aurkitu direnak,
Narvaez bildumakoak hain zuzen
ere, duela 110 milioi urtekoak dira,
Behe Kretazeoko Albiar garaikoak.
Amonite guztiak duela 65 milioi urte
desagertu ziren dinosauroekin batera.
Baina, Kretazeoko suntsipenetik amoniteek
bizirik irautea lortu ez bazuten ere, Nautilusak,
aldiz, bai. Horregatik "bizi den fosila" bezala eza-
gutzen da.

1

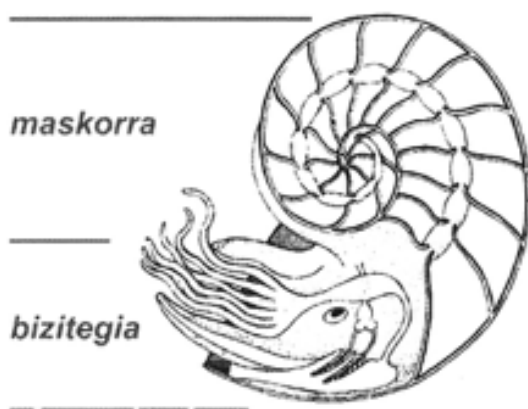

2

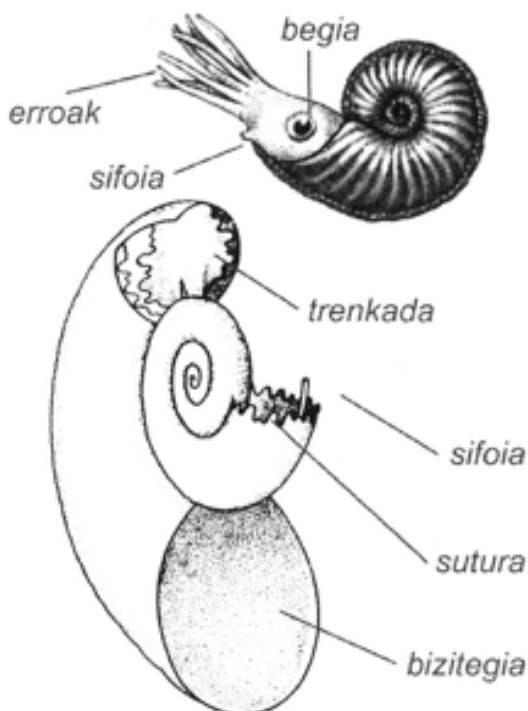

3

Nautilus baten anatomia

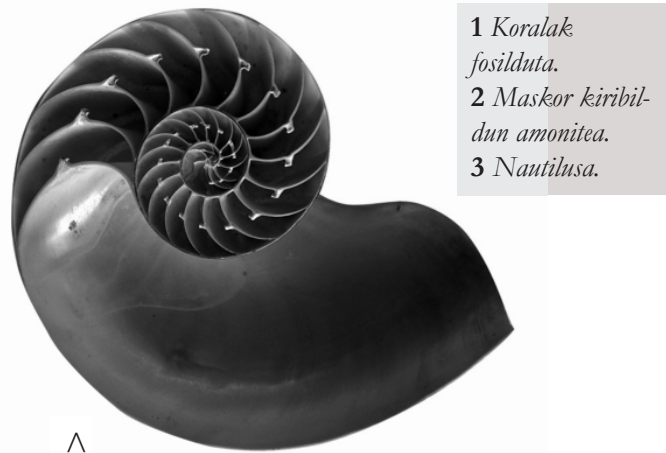
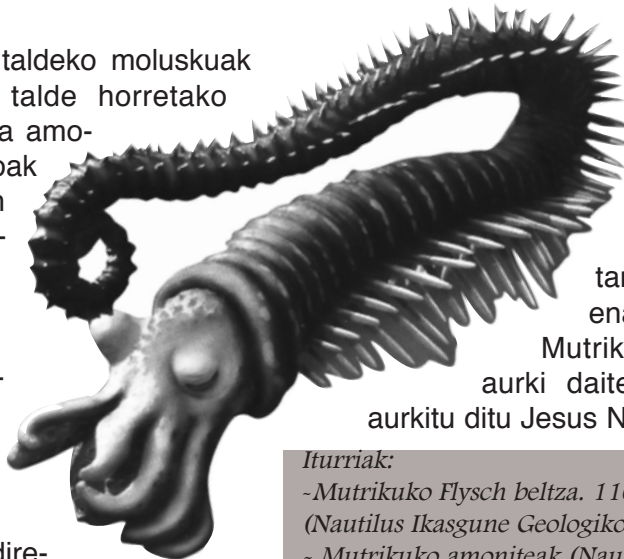
Amonite baten anatomia

Nautilusak

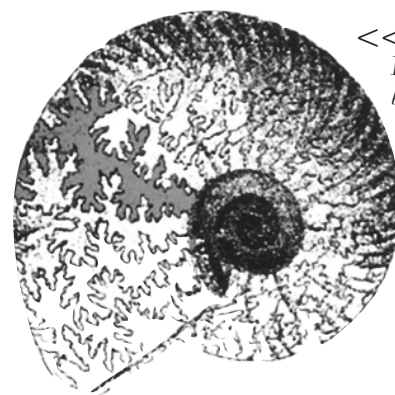
Nautilusak ere zefalopodoen taldeko moluskuak dira. Gaurdaino iraun duen talde horretako ordezkaria dugu. Nautilusak eta amoniteak beraz, hurbileko familiakoak dira eta elkarrekin bizi izan ziren hainbat garai geologiko desberdinetako itsasoetan.

Nautilusaren maskorra erdibitzen badugu, barnean gelatxoak ikus ditzakegu, amoniteenak aldiz, sutura irregularrak, bihurrituak eta adarkatuak azaltzen ditu, berauek sailkatzeko eta desberdintzeko erabiltzen direnak.

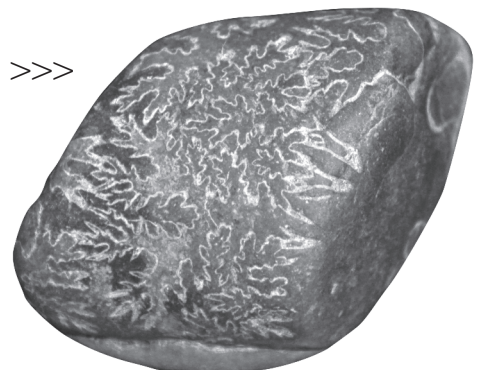
- 1 Koralak fosilduta.
- 2 Maskor kiribildun amonitea.
- 3 Nautilusa.

^
^
^ Nautilusaren maskorra erdibituta, barruko gelaxkak, sifoiaren bidea eta hormak agerian.

<<<
Fosildutako amonite maskor baten sutura irregularrak.

Zenbatek topatu izan ditugu bonelakoak eta itsas-landare edo algaren batek utzitako arrastorak zirela pentsatu? Ez ba! Fosildutako amonite baten maskorraren zatia da. Sutura lerroak agerian.

Amonite √
Heteromorfoa √
 √

Mutrikun agertu diren amonite fosilduak mota eta itxura desberdinetakoak dira baina berezitasun nabarmenena beraien neurri edo tamaina handia da. Ohiko-enak kiribilduak badira ere, Mutrikun, oso toki gutxitan aurki daitezkeen heteromorfoak aurkitu ditu Jesus Narvaezek.

Iturriak:

- Mutrikuko Flysch beltza. 110 milioi urteko historia (Nautilus Ikasgune Geologikoa)
- Mutrikuko amoniteak (Nautilus Ikasgune Geologikoa)
- Antonio del Ramo eta Francisco Guillén. Fósiles. Región de Murcia digital.

Edur urte, gari urte

Sasoi baten, gaur egun baiño errezo entzun zeiken esaera hori Mutrikun. Garixa ereitxiari laga zakolako? Bai; baitxa, lehengo aldian, edur gitxio bistatzen dalako ere. Dana dala, aurten, gure itsas bazter epel hontan... edurak ederki zuritxu ditxu “Kris-tozulotik Arno bitxartekuak”.

Edurra, bai; baiña, badakigu ondo izentatzen mutrikua- rrez edur klasiak? Gure herriko adin batetik gorakuek ondotoxo ezagutzen ditzue ba!

Edur-malutia esaten zako jausten dan xabale- nari. Holakueta, *edurra mara-mara dihardu* esaten da. *Plasta-plasta* edo *mala-mala* amiltzen dala ere entzun degu. *Edur-tantia* ere esaten dixue batzuek hain ugari ez datorrenian.

Edur koskor txikixei *edur-pikorrak* esaten zakue. Xehe- xehia da, azukria bezelakotxia. Hotz haundixa dau- nian azaltzen da, eta txingor txikixaren trazia dauka.

Ipar gorrixak edo Frantzi iparrak *edur sikua* ekartzen deu; edur horrek denpora gehixo bihar deu urtzeko, eta ixa ez deu bustitzen. Behia jo orduko “plast!” desegin- tzen dan edur makalari berriz, *edur-bustixa* esaten dixau, baitxa *edur-ura* ere.

Eta bada beste edur klase bat, txiki-txikixa bera, *kuru- tzedun edurra*. Kurutzien itxuria dakae goitxik behera datozen aletxuek. Edur bustiak ez bezela, azken edur honek zuritzen deu.

Pixka bat zuritzen doanian —erdi zuritxu-edo—, zenti- metro bat inguru konparaziotarako, *edur-lapatxa* hitza ibiltzen da.

Inglatera aldetik datorren haize hotzari *edur-haizia* esaten zako. Ez da ipar gorrixa bezain hotza, baiña tira.

Edurak zelaixan-eta urtzen dijuazenian, “*edurra lur- mentzen ekin dio*” esaten da. Gaztien artian *lurmendu* gitxitxan entzuten da. *Lurmena* berriz, edurra kentzen hasitxako tokixari esaten zako, berdeunak eta zuriunak dozenian.

Kalekumioi edurra politxa eta olgatzeko apro- posa iruditzen zaku, baiña baserrixarrekin hitz eginda jakin degu edurra berez txarra ez dan arren, arriskutsua izan leikela. Kontua da zenbat eta noiz egi- txen doan. Mutrikuko esaera batzuen berri emango degu, askotan esaerak izaerak dira-eta:

“*Edur urte, gari urte*”. Hortako, sasoi aproposian egin bihar, lurra gozo-gozo lagatzeko. Garai desegokixan azaldu ezkeror: “*Edurra etorri, gosia etorri; edurra jun, gosia jun*”. Bide beretik, “*Maietzeko edurra tristia da*”; hillebete hortan arbolen botiak-eta erre leikezelako. “*Urriko itargi -illatergi- berriko edurra, zortzi hillebete- ko edurra*”. Urrixan edurra egin ezkeror, hurrengo 8 edo 9 hillabetian edurra egingo deu, akaso mendi tontorrak

baiño ez ditxu zuritxuko.

“*Edur gaiñeko hegua, kapia daukanentzako berua*”. Edurra egindakuan hego-haizia ibil- tzia ez da itxuria, tokatzen dana.

Mendixan pixka bat lurmendu eta unekada batzuetan edurra zuri-zuri zauanian, lehengo zaharrek halaixe esa- ten zeuen: “*harek edur eske daure, lagun eske*”. Hain zuzen ere, edurra egitxeko aukera haundixak zozela.

Gaur egun hozkailluak daukaguz etxietan, baiña garai baten mendiko edurzuluetatik bajatzen zeuen “hotza” Mutrikura. 1688an, Mutrikuko Udalak Sebastian de Lexardirekin (Bizkaiko Etxebarri herrikua) kontratua siñatu zolan etxebarrita- rrak bihar zan edurra ekarri eta herrixan bertan saltze- ko. Maiatzaren 1etik San Migel egunera arte (iraillaren 29a), hala bihar zanian, edurra eruan bihar zolan Mutri- kura. Preziua: edur libria 4 marabeditxan. Kontratuak irauten zolan bitxartian edurra ez bazan aillegatzen, bixaramunian 2 marabeditxan salduko zolan edurra.

1734an eta 1744an Azkoitxiko Aitola baserriko edur- zulotik ekarri zeuen edurra Mutrikura: “*120 reales, al de Aytola, Joseph de Oñaderra, por recojer la nieve*” (1744). 1763an ere Aitola baserrikoek ekarri zeuen edurra, idixek tirautako burdixan.

Mutrikuar askok ez deu jakingo gure herrixan edurzulo bat behintzat egon zala. XVIII. gizaldixan Arremieta baserrixik gora *Nebera aldía* (*Nevera aldea, Neberaldía*) izeneko gaztaiñadixa aitzatzen da doku- mentu zaharretan. Itxura danez, paraje hortan *edurte- gixa* edo *edurzulua* egon zan, erderaz ‘nevera’. Bertan —*en el monte llamado Nevera*—, baserri bat eraiki zeuen 1861. urtian: “*casa casería de Nevera*”, hain zuzen ere gaur egun *Tanger* (ahoz, *Tanker*) izenez ezagutzen deguna. Jabien esanetan, “*Elurtegi*” da baserrixaren izena.

Edurra, gauza askotarako ibiltzen zan: osasun kontue- tarako, arraiña fresko kontserbatzeko, baitxa edari freskagarrixak egitxeko ere...

Baserriren baten esan digunez, orain gitxira arte, edu- rra errientzako erabiltzen zan. Edur-ura gordeta euki- o tzen zan eta zartagiñatik olixuak salto egin edo erre ezkeror, edur-ur harekin igurtzitxa ez zolan puspulorik ertetzen.

1765. urteko Malen jaixetan, garagarrillaren 23 eta 24an, ogixa, txakoliña eta bizkotxuekin batera limoi- freskagarrixa partitxu zan mutrikuarren artian. Edari hori prestatzeko, azukria, edurra eta gatza ibilli zitxuen; azken hori, edurra urtzeko: “*37 r[eale]s y medio por 25 libras de azúcar para las aguas de limón, 12 reales y 4 maravedies por 103 libras de nieve, 1 real y 11 mrs por almud y medio de sal para la nieve*”.

Edozela ere, aurten edurra egin doan ezkeror, izan dai- gula “gari urtia”, urte ona, hain zuzen ere.

Josu Larrañaga Arrieta

ALKARREKIN

euskera guztiontzat eskuragarri

HERRITARROK, gehi, mila zirkunstantziengatik herrira bizitzera etorri direnak osatzen degu Mutri-kuko herria. Gehienok euskal hiztunak gera, eta euskeraz bizi nahi degula hainbeste bider adierazi izan degu. Hala ere, ez dakit konturatzen geran etorri berriei, eta euskaldunberriei ez diegula gauzak erraz ipintzen: Umeek, txikitatik, ikastetxeetan ikasten dute, baina gurasoek badute aukerarik? Gaztetxoak, beranduago hasten diranak, eskolaz kanpo badute behar besteko baliabiderik? Gazteak, egiten ditugu geure kuadriletako partaide? Euskaldunberriei lasai entzun eta patxadaz harremantzeko pazientzia hartzen badakigu?

Askotan egin ditugu mila galdera, eta ez guk bakarrik, zeren eta ez ziren bestela beste herrietan ere lanean jardungo, aipatzearren hemen bi adibide, AUZOKO proiektua: Azkoitia, Oñati, Orio, Zarautz, Bergara... ; NINAIK GUGARA proiektua: Hernani, Urnieta, Billabona...

Urtarrilaren 4an hitzordua jarrita gendukan Luardon, eta hasteko, ez ginan gitxi batu, beraz hasi egin gera. Baina irekita dago etorri nahi duen guztiari. Oraingoz, astero saio bat egingo da, asteazkenetan, arratsaldeko 5etan.

Bidea ibiliz egingo degu, baina argi daukagu ez dala ohizko klase akademikoa izango, ulertu eta

hitz egitera zuzendua izango da, ahozkitasunaren bidez gehiago, ekintza eta jokuen bidez. Helburua praktikoa eta funtzionala izatea da, eta ahalik eta lagun gehien barne hartzeko modua egingo degu malgutasunez jokatzuz.

Zubi lana egin nahi degu, beharrak, ahalmenak eta aukeren artean inor gelditu ez dadin ikasteko gogoarekin. Kultur aniztasuna aintzat hartuko da. Eta bakoitzak dakiena besteei erakutsi, aberasgarri izateaz gain motibagarria ere badalako.

Gustatuko litzaiguke irakurleok honen berri ematea zuen inguruan, animatzea jendea, eta ez bakarrik ikasleak, baita mutrikuar laguntzaileak ere, danontzako dago lekua! Informazio gehiago nahi dutenek jo dezakete astelehenetan 6:30etan Luardora.

ZENBAT HIZKUNTZA EGITEN DIRA GAUR MUTRIKUN?

Erronka politxa izango da hau jakitzia, udal, ikastetxe eta ezagun/lagun eta herritarron bidez ia lortzen degun.

Edozein kontsulta edo zalantzetarako:
baitxoelkartia@gmail.com

EGURALDIAREKIN BORROKAN...

Badirudi, hilabeteotan eguraldia ez dugula aldeko. Udako ekintzetan pasa zen bezala, hilabetero egiten ditugun edo aurrera eramahi nahi ditugun ekintzetan ere sartu du eskua Eatek. Agian, beste izen batzuekin ere ezagutuko duzue jenio hau; Egate, Ereeta edota Orots izenez esate baterako. Ezagutzen ez duzuenentzako esan, Eate, ekaitzaren, txingorraren, suaren, uholdeen eta haizeteen jeinua bezala agertzen dela, eta Gipuzkoan, Goierriko eskualdean eta Azpeitian kontatzen direla honen inguruko elezaharrak. Beraz, Gipuzkoan bizi eta ezagutzen ez duzuenontzat, hauxe da momentu aproposena.

Esan bezala, Eate, ekaitzaren, txingorraren, suaren, uholdeen eta haizeteen jeinua bezala agertzen da. Diotenez, inguruan, ekaitza, sutea nahiz beste-lako fenomeno natural suntsitzaileak datozenean, bere deiadarra entzuten omen da, guri, gizakioi hondamendiaz abisatu nahian. Izatez, Eate, sutik datorrela ere esaten da, hasiera batean, Eate suaren jeinua izan zitekeela kontatzen baitzen. Elezaharrak dionez; baso, baserri nahiz etxe bat erretzen ari denean, sute horretatik gorantz doazen sugar biribildu horiek Eate jeinuaren bizar luzeak omen dira.

Txantxangorrikook ziur gaude, Eatek, urtarrilean nolako eguraldia zetorkigun ikusirik, deiadarra berak ahal bezain ozen egin zuela, baina arazoa da, guk ez genuela entzun, ez behintzat garaiz. Horregatik, barkamena eskatzen dizuegu zuei, gurasooi, seguru baikaude izugarritzko nahasmena ibili duzuela; hasieran haurrak joan nahi duen ala ez jakin, agian haurra ere apur bat presionatu erabakia hartu dezan (plazak bete baino lehen), beste guraso batzuekin hitz egin, egun horretarako planak bazenituzten alde batera utzi... eta bestetik, barkamena eskatu haurrei ere, ziurrenik izugarritzko gogoia izango baitzuten txangoa egiteko. Agian, batzuk haserretuta egongo zarete gurekin, eta jakin, zertxobait esan edo aholku nahiz kexaren bat izanez gero, gogo handiz entzungo ditugula.

Bestetik esan, ekintzaren inguruko aldaketak azken momentuan eman genituen arren, ahal bezain guztia egin genuela zuek lehenbailehen jakinarene gainean jartzeko (bandoa bota udaletxetik, blogean eta karteletan jarri, guraso batzuei tele-

fonoz deitu...), eta egunean bertan ere, autobus geltokira gerturatu ginen gurasoren bat bertara hurbiltzen bazen ere, azalpenak eta argibideak aurrez aurre adierazteko. Honez gain, ekintza atzeratu genuela eta, izen-emateko data berriak ezartzea pentsatu genuen, bagenekien eta, haur batzuk joan nahi zuten arren, tokirik gabe geratu zirela.

Besterik gabe, espero dugu larunbat honetako ekintzan (urtarrilean burutu behar genuena) haurrak izugarri disfrutatzea eta etxera aurpegian irribarre bat dutela bueltatzea.

Azkenik, aprobeztatuz San Blas eguna izan zela eta eguraldia ere, aurretik aipatu bezala, petral xamar dabilela, hemen idazten dizuegu haurrekin egin ahal izateko opilen errezeta.

Osagaiak:

- Pakete erdi bat gurin
- 1Kg irin
- Royal legami sobre bat
- 7 arrautza
- Anis esentzia pote erdi bat
- 250g azukre

Nola egin?

Lehenengo gauza, zurin-goa kendu bi arrautzari eta gorde (opilaren gainekoa egiteko). Oinarria egiten hasteko arrautzak irabiatuko digu, honi, pixkanaka azukrea, anisa, irina, legamia eta azkenik gurina gehituko diogu. Dena ondo nahastuko dugu, oinarri trinkoa lortu arte.

Oinarriarekin nahi beste opila egingo ditugu nahi dugun formakoak, denak prest izatean labean sartuko ditugu 20 minutuz 170° tara.

Opilen gaineko estaldura zuria egiteko, zuringoa irabiagailuaz harrotu, eta, bien bitartean, bota azukre-hautsa pixkanaka pixkanaka. Bukatzeko, opilak labetik atera eta gaineko zuria botako diogu.

Txantxangorri aisialdi taldea

“Neska arraroa zera, gero!”

Aupa! Aurrekoan kuadrilakoekin irten eta sexualitateaz, gustuetaz eta egindakoetaz hitz egiten hasi ginen. Hainbeste konfidantza igarri nuen giroan aspaldi sekretuan nuen zerbait partekatu nuela. Izan ere, kolonia baino, nahiago dut gorputz baten usaia bera, izerdi usaia eta jada genitalen usainarekin... txoratu egiten naiz! Orain nire kuadrilakoek esaten didate burutik jota nagoela, arraroa naizela eta ia nola gustatzen zaidan “zikin usaina”. Hain arraroa al naiz?

Kaixo! Sexualitatearen arloan baino, konkretatzearen, ulertzen dugu gehienbat berotzen zaituzten bai ezaugarri, zehaztasun eta ekintzetaz aritu zinatela, diozunaren arabera. Tira, arlo honetan bi arrazoi nagusi daude zuk jasotako erantzun hori jasotzeko.

Hasteko, guztiongandik espero da “normaltasun” baten barruan egotea, hori dela eta, nahiz eta horrelako giro intimo eta gertukoetan egon, batzuetan jendeak besteek entzun nahi dutena soilik partekatzen dute, beraientzat utziz alde izkutu bat, batzuetan bikoteekin ere partekatzen ez dena, tamalez. Ordea, zuk honetan pentsatu gabe, zintzoa izan eta besteengandik ere, nolabait, “espero den” erantzuna jaso zenuen.

Ordea, badago bigarrenik aipatu beharreko beste puntu bat mami gehiago baduena. Batzuetan, guztiak zaku berdinean sartzen ditugu, baina gustuko ditugun gauzek ere ez dute efektu bera guregan. Ez da berdina mutil edo neska bat apainduta eta koloniarekin sumatzean hori atsegin izatea edota bere egote era horrek gu berotzea. Gudan mugiarazten diren mekanismoak guztiz desberdinak dira.

Are gehiago, sarritan, “gustuko” ditugunak eta atseginak egiten zaizkigunak bestearekin egoteko aurretiko jarreraz ezartzen gaitu, baina horrek ez gaitu beti berotzen. Ordea, badaude askotan, guk zergatia jakin gabe ere, berotzen gaituzten estimulak (usaia, keinuak, arropak,...). Gainera, berotzen gaituzten hauek batzuk guk uste baino oinarritzkoagoa den maila bateko gauzak izan daitezke, alegia, nolabait esatearren “berezkoak” edo “instintiboak”.

Beraz, hau da zuek hasteko nahastu duzuen, sinplifikatzearen, harkor edota umore honez jartzen gaituztenak eta berotzen gaituztenak (batzuetan oso gertu egon daitezke larrik edota, bigarrenaren kasuan, oso

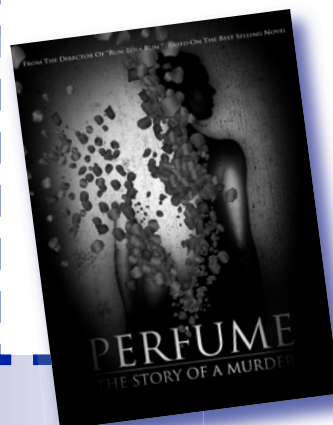
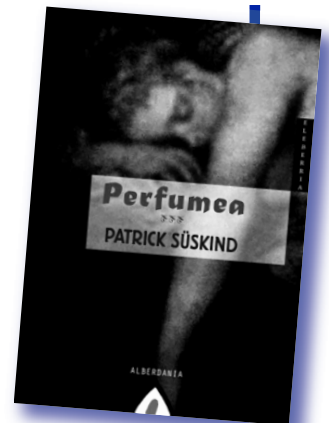

argi identifikaturik ez daukagunak baina benetan guregan eragina badutenak).

Bukatzeke, ia hilabetero errepikatzen duguna esatea egokitzen zaigu. Gogoratu pertsona bakoitza bakarra eta errepikaezina dela. Bere gustuak, nahiak eta izaerako ezaugarriak bere bizitzan zehar konfiguratzen direla, askotan berak kontzienteki ezer erabaki gabe. Beraz, ez dago normaltasunik ezta den modukoa izatea “erabakitzen” duenik; baizik eta bere berezitasuna landu eta zaintzen duena bere nahiak asebetetzeke.

...Gehiago jakin nahi?

Usaimena ekarri diguzuenez, zer hobeto usaimena protagonistatzat duen istorio batez hitz egitea baino? Ezagutzen al duzue *Perfumea* izeneko eleberria? Istorio honetako pertsonai nagusiarentzat usaimenak duen garrantziak, oso pertsonalitate eta portaera bereziak izatera eramango du... baita desiraren mundua guztiz gorpuzkeratik at ulertzera.

Jakin-minez gelditu bazara, baina irakurtzekoa ez bazara, lasai, filmea ere badago eta!

Zalantzak edo galderak argitzeko: ixasexualitateeskola@gmail.com

JUNE
Gure bihotzeko azukre koskorra den printzesari, zorionak zure 6. urtebetetzear, Arai, Alen, ama eta etxeko guztien partez.

ANE
Zorionak Anei! Pixkat berandu, baina ez gara ahaztu zutaz. Matxo handi bat eta zorionak.

IXONE
Zorionak bihotz-bihotzez otsailaren 10ean zure eguna izan zelako. Gurasoak, osaba Andonik eta atxona-amonak.

MANEX
Olabarrietako mutil politenari, zorionak eta matxo handi bat.

JONE
Zorionak kirolari! Mutrikutik besarkada eta muxuak urtarilean urteak bete zenituelako.

EIHAR eta JON
Zorionak mutilak! urtarilaren 26an eta otsailaren 5ean zure eguna izan delako, etxeko danon izenian matxo goxo-goxoak.

HIRUKOTE
Zorionak hirukote! Jarraitu beti bezalako zorionsu eta alai gure artean. Familiako guztion partetik besarkada eta muxuak.

NORA
Zorionak etxeko sorginari urtarilaren 30ean betetako urteagatik. Jarraitu bazter guztiak alaitzen!

ENAITZ
Zorionak gure terremotoari! Etxekoen partez muxuak, bereziki zure arrebatxo politak.

SOCORRO
Zorionak gure etxeko erreginari! Mila muxu etxeko guztion partez.

ARANTXA
Zorionak amon! Muxu potoloak etxekoen partez, bereziki Iratik eta Anerrek.

EDURNE
Bihotzak sentitu, buruak pentsatu, bi eskuek egin elkarrekin! Zorionak

LUAR
Lau urte handi otsailaren 25ean. Mila musu goxo etxeko denon partez, bereziki Gani-xek.

EMAKUME
martxoaren 8a egun bat baino gehiago delako. Gora emakumeak!

SUKALDEKO ALTZARIAK
EBANIZTERIA

OKILA AROZTEGIA S.L.

Txirritxa - Mutriku

Tel. 943 60 40 18 - Faxe: 943 60 31 03

APALLU
ITURGINTZA

Telf.: 600 316 381 - 943 02 98 61
San Agustin,3 - Mutriku

apallu@apallu.es

www.apallu.es

ASTE SANTU INGURUAN...

Ezkerretik eskuinera eta behetik gora.

Antonio Alberdi, Jose Martija, Zezilio Pagoaga, Jose Antonio Andonegi, Jesus Barrenetxea "Dondai", Jesus "Keleo", Juanito Beitia, Jontxu Astigarraga, Jabier Egurbide, Indalezio Urreisti, Jose Mari Zene-korta, Indalezio Martija, Jose Antonio Basurko, Luis Agirregomezkorta, Jose Antonio Txurruka "Ongi-tzaile", Antonio Arrieta, Juanito Sustaeta, Oskar Azkue, Martin "Tolon", Jesus Mari Lekube, Felix Barre-ne-txea, Alberto Motriko, (umea) Iñaki Solupe, Felipe Andonegi "Txalakas", Kalamotza, Pako Arrasate, Juanito Mendizabal "Talaxero", Antonio Etxabe, Luis Mari Bastida, Mendizabal "Moeno", Inazio Alkorta "Maldomin", Juan Mari Azkue, Juanito Mugerza, Jaime Ulazia, Periko Arizmendi, Inazio Odriozola "Pin-txaso", Bittor Arizmendi, Jontxu Osa "Mote", Iturrino, Juan Mari Burgaña, Luis Ulazia, Jose Manuel Solu-pe, Arreitunandia?, Arrizabalaga?, Romualdo Lizardi.

Etxean argazki zaharrak dituzuela
eta erakutsi nahi? Hona aukera!
gorde gordeta dauden argazki
horiei begirada bat bota eta
animatu erakustera!
Kalaputxiko buzoian edo
Agerretxo zapata dendan laga
ditzakezue.

ESKERTZA

Roman Maiz Okelar-en
sendiak eskerrak eman nahi
dizkio Mutrikuko herriari
eskainitako berotasunagatik.

Joseba Iñaki Eleizgarai
masajista eta osteopatia

Tel: 630 788 059 - Konte kalea 22, Mutriku

ZAINTZAKO BOTIKAK

Gaueko 10ak arte

OTSAILA

16tik 19ra Zalduegi
20tik 22ra Burgoa
(zapatu goizian Apraiz)
23tik 26ra Otxagabia
27 eta 28 Apraiz

MARTXOA

1 Apraiz
2tik 5era Burgoa
6tik 8ra Zalduegi
(zapatu goizian Otxagabia)
9tik 12ra Apraiz
13tik 15era Otxagabia
16tik 19ra Zalduegi
20tik 22ra Burgoa
(zapatu goizian Apraiz)
23tik 26ra Otxagabia
27tik 29ra Apraiz
30 eta 31 Burgoa

Gaueko 10etatik aurrera
ELGOIBARREN
(ikus 4. orrialdea)

MENDI IRTEERA

MARTXOAK 15

MENDAUR

Urteko irteera guztien
antolatzaileak:
LUMENTZA, ARTIBAI,
AURRERA, BURUMENDI eta
BURDIN KURUTZ
Mendi Taldeak dira.

OTSAILA - MARTXOA

Otsailak 9tik 22ra

"Emakumeen arteko sareak ehunduz"
Erakusketa Zabielen.

Aste egunetan: 18:00etatik 20:00ra
Zapatuak: 11:00etatik 13:00etara
Domekak: 12:00etatik 14:00etara.

Otsailak 27, barixakua

18:00etan *Faustinarekin Munduratuz*
Haurrentzako ikuskizuna
Zabiel Kultur Etxean (sarrera doan)

Martxoak 6, barixakua

22:00etan Kontzertu akustikoa Zabielen
Iker Lauroba eta bere banda.
(sarrera doan)

Martxoak 8, domeka

12:00etan Elkarretaratzea Goiko Plazan.
19:00etan Goizeko Izarra antzerki taldea-
ren emanaldia: EMAKUMEAK.

Martxoak 14, zapatua

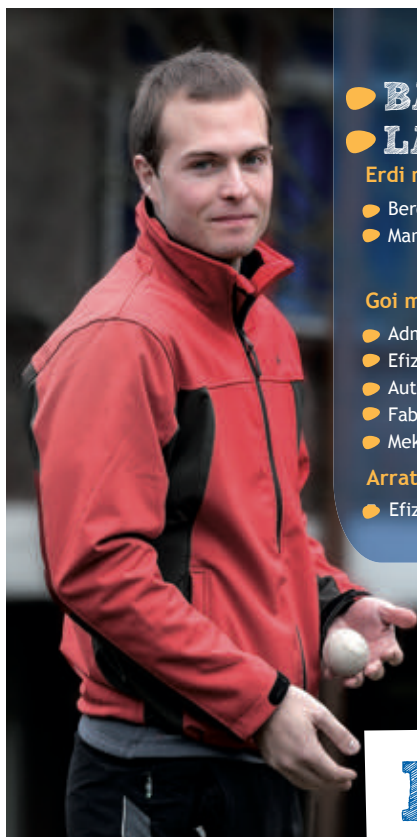
20:00etan Kamara kontzertua
Santa Katalina komentuan

Martxoak 15, domeka

Bandaren Udaberriko kontzertua

Martxoko astearteetan,

Brikolaje ikastaroa Luardon.
Informazio gehiago Turismo Bulegoan.

● **BATXILERGOA** ● **LANBIDE HEZIKETA**

Erdi maila

- Beroa sortzeko instalazioak (iturgintza, eguzki instalazioak, gasa)
- Mantenedu elektromekanikoa

Goi maila

- Administrazioa eta finantzak
- Efizientzia energetikoa
- Automatizazioa eta robotika industrial
- Fabrikazio mekanikoko produkzioaren programazioa
- Mekatronika industrial

Arratsaldez:

- Efizientzia energetikoa

Guk!

Lea Artibai

ATE IREKIAK
Martxoaren 7an

#gukleartibai

lea artibai
ikastetxea
Etorkizuna eraikiz

94 616 9002

info@leartik.com

www.leartik.com

Txori kantari bat zinen
herritar oron aurrian
tabernan, plazan ta dendan
baserrietako atian
zure_hitz goxoz etxekoak
banan-banan koplatzian
zirrara bat sortzen zendun
bakoitzaren barrenian
bihotza sumindutzen zait
'Agur, maisul!' esatian
gorputzez ez zera izango
gehiago gure artian
baina zu beti egongo zera
herri honen bihotzian.

Laxaro Astigarraga

☉ Roman Maiz *Okelar* ☉

Pol. ANTZOMENDI · Galdona bidea
MUTRIKU **☎ 943 60 31 86**

gorritxuautoak@hotmail.com

- ✓ **ITV**
- ✓ **DIAGNOSIA**
- ✓ **ELEKTRIZITATEA**

- ✓ **MEKANIKA**
- ✓ **GURPILAK**
- ✓ **MANTENIMENDUA**

***Aurrekontuak
konpromiso
gabe***

Autoa nahi duzun tokian jaso eta itzuliko dizugu